

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2015/322

2015 m. kovo 2 d.

dėl 11-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį ir į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės narių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą su paskutiniais pakeitimais ⁽¹⁾ (toliau – AKR ir ES partnerystės susitarimas),

atsižvelgdama į Taryboje posėdžiavusių Europos Sąjungos valstybių narių Vyriausybių atstovų vidaus susitarimą dėl Europos Sąjungos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą vadovaujantis AKR ir ES partnerystės susitarimu ir dėl finansinės paramos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ketvirtoji dalis ⁽²⁾ (toliau – Vidaus susitarimas), ypač į jo 10 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos investicijų banko nuomonę,

kadangi:

- (1) AKR ir ES Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 1/2013 ⁽³⁾ nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė bendradarbiavimo su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėmis programa įtraukiant naują AKR ir ES partnerystės susitarimo 1c priedą;
- (2) Vidaus susitarime apibrėžiami įvairūs 11-ojo Europos plėtros fondo (toliau – EPF) finansiniai paketai, įnašų dydis ir įnašai į EPF, įsteigiamas EPF komitetas ir Investicinės priemonės komitetas (toliau – IP komitetas) bei nustatomas balsų skaičiavimo būdas ir kvalifikuotos balsų daugumos taisyklė tuose komitetuose;
- (3) be to, Vidaus susitarimu nustatoma visa Sąjungos pagalbos AKR valstybių grupės valstybėms (toliau – AKR valstybės) (išskyrus Pietų Afrikos Respubliką) bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT) suma septynerių metų laikotarpiui (2014–2020 m.) – 30 506 mln. EUR, kurią skiria valstybės narės. Iš šios sumos 29 089 mln. EUR skiriama AKR valstybėms, kaip nustatyta AKR ir ES partnerystės susitarimo 1c priede nurodytoje 2014–2020 m. daugiametėje finansinėje programoje, 364,5 mln. EUR skiriama UŠT, o 1 052,5 mln. EUR skiriama Komisijai paramos išlaidoms, susijusioms su Komisijos vykdomu EPF programavimu ir įgyvendinimu, padengti, iš kurių bent 76,3 mln. EUR turi būti skiriama Komisijai priemonėms, kuriomis didinamas EPF programų poveikis, finansuoti, kaip nurodyta Vidaus susitarimo dėl EPF 6 straipsnio 3 dalyje;
- (4) iš 11-ojo EPF užjūrio šalims ir teritorijoms skiriamos lėšos reglamentuojamos Tarybos sprendimu 2013/755/ES ⁽⁴⁾ ir jo įgyvendinimo taisyklėmis bei paskesnėmis atnaujintomis šių teisės aktų redakcijomis;

⁽¹⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

⁽²⁾ OL L 210, 2013 8 6, p. 1.

⁽³⁾ OL L 173, 2013 6 26, p. 67.

⁽⁴⁾ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

- (5) priemonės, numatytos ir atitinkančios finansavimo reikalavimus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/96 ⁽¹⁾, tik išskirtinėmis aplinkybėmis turėtų būti finansuojamos 11-ojo EPF lėšomis, kai tokios pagalbos reikia siekiant užtikrinti bendradarbiavimo tęstinumą pereinant nuo krizės prie stabilių vystymosi sąlygų ir kai jų negalima finansuoti iš bendrojo Sąjungos biudžeto;
- (6) 2006 m. balandžio 11 d. Taryba patvirtino principą, kad Afrikos taikos priemonė būtų finansuojama iš EPF, ir susitarė dėl būsimų priemonės sąlygų ir struktūros;
- (7) AKR valstybės taip pat atitinka reikalavimus gauti Sąjungos pagalbą pagal temines programas, numatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente ⁽²⁾ (ES) Nr. 233/2014, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 234/2014 ⁽³⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 230/2014 ⁽⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 235/2014 ⁽⁵⁾. Šios programos turėtų suteikti papildomos naudos iš 11-ojo EPF finansuojamoms programoms, būti suderintos ir jas papildyti;
- (8) kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1288/2013 ⁽⁶⁾ 8 konstatuojamojoje dalyje siekiant skatinti tarptautinį aukštojo mokslo matmenį, veiklai, susijusiai su judumu mokymosi tikslais iš ES nepriklausančių šalių ir į jas, ir bendradarbiavimui bei politiniam dialogui su tų šalių valdžios institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis gali būti skiriamos lėšos iš Europos plėtros fondo laikantis fondo valdymo procedūrų. Naudojant šias lėšas bus taikomos Reglamento (ES) Nr. 1288/2013 nuostatos;
- (9) turėtų būti toliau skatinamas AKR valstybių, UŠT bei atokiausių Sąjungos regionų regioninis bendradarbiavimas. Pagal Vidaus susitarimo 10 straipsnio 1 dalį įgyvendinimo reglamente turėtų būti nustatytos tinkamos priemonės, kuriomis būtų sudarytos sąlygos derinti kreditų finansavimą iš 11-ojo EPF ir Europos regioninės plėtros fondo, siekiant finansuoti Sąjungos atokiausių regionų ir AKR valstybių, taip pat užjūrio šalių ir teritorijų, esančių Karibų jūros regione, Vakarų Afrikoje ir Indijos vandenyno regione, bendradarbiavimo projektus, visų pirma paprastesni jungtinio tokių projektų valdymo mechanizmai;
- (10) siekiant įgyvendinti 11-ąjį EPF, reikėtų nustatyti pagalbos programavimo, patikrinimo ir patvirtinimo tvarką ir išsamias pagalbos panaudojimo priežiūros taisykles;
- (11) 2005 m. gruodžio 22 d. Europos konsensusas dėl vystymosi ir 2012 m. gegužės 14 d. Tarybos išvados dėl „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“, įskaitant tarptautiniu mastu sutartus pagalbos veiksmingumo principus, pvz., Paryžiaus deklaracijoje dėl pagalbos veiksmingumo (2005 m.), ES elgesio kodekse dėl darbo pasidalijimo įgyvendinant vystymosi politiką (2007 m.), ES Akros veiksmų darbotvarkės gairėse (2008 m.), ES bendrojoje pozicijoje, be kita ko, dėl ES skaidrumo garantavimo priemonės ir kitų skaidrumo ir atskaitomybės aspektų, skirtoje Busane vykusiam ketvirtajam aukšto lygio forumui dėl pagalbos veiksmingumo, kuriame, *inter alia*, buvo priimtas Busano baigiamasis dokumentas (2011 m.), Lyčių lygybės veiksmų plane išorės veiksmų srityje (2010 m.) ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje, kurios šalis yra Sąjunga, nustatytus principus, turėtų būti bendras politikos pagrindas, kuriuo remiantis būtų programuojamas ir įgyvendinamas 11-asis EPF;
- (12) 2012 m. gegužės 14 d. Taryba priėmė išvadas „Požiūris į ES paramą trečiųjų šalių biudžetui ateityje“. Tose išvadose Taryba pareiškė išsipareigojanti veiksmingai naudoti paramą biudžetui siekiant remti skurdo mažinimą ir naudojimąsi šalių sistemomis, siekti, kad parama būtų geriau prognozuojama, ir stiprinti šalių partnerių savarankiškumą įgyvendinant vystymosi politiką ir reformas, laikantis Europos konsensuso dėl vystymosi, Pokyčių darbotvarkės ir tarptautinės pagalbos veiksmingumo darbotvarkės;

⁽¹⁾ 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos (OL L 163, 1996 7 2, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 233/2014, kuriuo nustatoma vystomojo bendradarbiavimo finansavimo priemonė 2014–2020 m. laikotarpiui (OL L 77, 2014 3 15, p. 44).

⁽³⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 234/2014, kuriuo nustatoma bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonė (OL L 77, 2014 3 15, p. 77).

⁽⁴⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 230/2014, kuriuo nustatoma priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (OL L 77, 2014 3 15, p. 1).

⁽⁵⁾ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 235/2014, kuriuo nustatoma demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonė (OL L 77, 2014 3 15, p. 85).

⁽⁶⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriamas Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 50).

- (13) Sąjunga turėtų skatinti visapusišką požiūrį reaguojant į krizes ir nelaimės, į su konfliktais susijusias ir nestabilias situacijas, įskaitant pereinamojo laikotarpio atvejus. Visų pirma toks požiūris turėtų remtis Tarybos išvadomis dėl saugumo ir vystymosi, dėl Sąjungos atsako į pažeidžiamumą, dėl konfliktų prevencijos ir visomis paskesnėmis susijusiomis išvadomis. Sąjunga turėtų laikytis naujame susitarime dėl bendradarbiavimo su nestabiliomis valstybėmis išdėstyto požiūrio ir principų. Tai taip pat turėtų padėti užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp saugumo, diplomatinės veiksmų, vystymosi ir humanitarinio požiūrio ir susieti trumpalaikius reagavimo veiksmus su ilgalaikėmis institucinėmis parama;
- (14) 2013 m. gruodžio 12 d. išvadose dėl Komisijos ataskaitos dėl valdymo iniciatyvos įgyvendinimu pagrįstos ES paramos demokratiniam valdymui Taryba pažymėjo, kad, nepaisant šalių partnerių poreikių ir Sąjungos išpareigojimo teikti numatomą finansavimą, programavimui taikomo paskatomis grindžiamo požiūrio elementai gali skatinti pažangą bei rezultatus demokratinio valdymo srityje ir turėtų dinamiškai atspindėti išpareigojimų ir pažangos žmogaus teisių, demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo srityse lygį. Taryba taip pat pažymėjo, kad nors finansinių paskatų nepakanka, kad būtų pradėtos demokratinės reformos, paskatomis grindžiamas požiūris geriausių rezultatų duoda tuomet, kai siekiant svarbaus poveikio ir rezultatų užtikrinama kritinė finansavimo masė ir kai lėšų skyrimas yra platesnės Sąjungos veiklos strategijos dalis. Taikant paskatomis grindžiamą požiūrį reikėtų atsižvelgti į ankstesnę patirtį ir įgytas žinias, susijusias su rezultatais grindžiamais mechanizmais, pavyzdžiui, 10-ojo EPF valdymo iniciatyva;
- (15) 2013 m. EPF komitete, įsteigtame pagal Vidaus susitarimą dėl 10-ojo EPF ⁽¹⁾, įvyko keli pradiniai pasikeitimai nuomonėmis dėl 11-ojo EPF daugiamečio orientacinio išteklių paskirstymo nustatymo metodo. Tos diskusijos sudarė pagrindą galutiniam nacionalinių orientacinių asignavimų patvirtinimui;
- (16) Sąjunga turėtų siekti kuo efektyviau naudoti turimus išteklius, kad jos išorės veiksmų poveikis būtų optimalus. Tai turėtų būti pasiekta užtikrinant Sąjungos išorės veiksmams skirtų priemonių nuoseklumą ir papildomumą, taip pat atitinkamais atvejais naudojant sverto poveikį turinčias finansines priemones. Nuoseklumą su kitomis savo išorės veiksmų sritimis Sąjunga taip pat turėtų siekti užtikrinti formuodama Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politiką ir vykdydama jos strateginį planavimą, programuodama bei įgyvendindama priemones;
- (17) kova su klimato kaita ir aplinkos apsauga yra vieni iš didžiausių uždavinių, su kuriais susiduria Sąjunga ir dėl kurių reikia skubiai imtis tarptautinio masto veiksmų. Remiantis 2011 m. birželio 29 d. Komisijos komunikate „Strategijos“ Europa 2020 „biudžetas“, kuriame pabrėžtas Sąjungos išpareigojimas savo vidaus ir išorės politikoje skatinti pažangą, integracinį ir tvarų augimą, susiejant kartu ekonomikos, socialinės ir aplinkos srities ramsčius, išdėstytu ketinimu, šiuo reglamentu turėtų būti kuo labiau padedama siekti tikslo, kad bent 20 % viso Sąjungos finansavimo būtų skiriama tikslams klimato politikos srityje finansuoti, kartu laikantis partnerystės su AKR valstybėmis principo, įtvirtinto AKR ir ES partnerystės susitarime. Kai įmanoma, su perėjimu prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir klimato kaitai atsparios visuomenės susiję veiksmai turėtų vienas kitą papildyti, kad būtų sustiprintas jų poveikis;
- (18) Sąjunga ir valstybės narės turėtų gerinti savo vystomojo bendradarbiavimo politikos nuoseklumą ir papildomumą, visų pirma reaguodamos į šalių ir regionų partnerių prioritetus šalies ir regionų lygmeniu. Siekiant užtikrinti, kad Sąjungos ir valstybių narių vystomojo bendradarbiavimo politika papildytų ir sustiprintų viena kitą, tikslinga siekti vykdyti bendrą daugiamečių programavimą ir jo tolesnius etapus vietos lygiu, visų pirma bendrų analizių, bendro reagavimo, darbo pasidalijimo, orientacinių finansinių asignavimų ir atitinkamais atvejais bendros rezultatų sistemos srityse;
- (19) 2007 m. gruodžio mėn. vykusiam ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikime priimta Afrikos ir ES strateginė partnerystė, kuri patvirtinta 2010 m. lapkričio mėn. vykusiam ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikime. 2012 m. lapkričio 19 d. Taryba taip pat priėmė išvadas dėl bendros Karibų šalių ir ES partnerystės strategijos, kurios pakeitė 2006 m. balandžio 11 d. Tarybos išvadas dėl ES ir Karibų šalių partnerystės. Kalbant apie Ramiojo vandenyno šalis, 2012 m. gegužės 14 d. Taryba priėmė išvadas dėl atnaujinamos vystymosi partnerystės, kuriomis atnaujinta ir papildyta 2006 m. priimta strategija (2006 m. liepos 17 d. Tarybos išvados);
- (20) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti ginami per visą išlaidų ciklą taikant proporcingas priemones, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų grąžinimą ir atitinkamais atvejais sankcijas. Tokios priemonės turėtų būti vykdomos pagal galiojančius su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis šalimis sudarytus susitarimus;

⁽¹⁾ Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybės atstovų vidaus susitarimas dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2008–2013 m. daugiamečių finansavimo programą vadovaujantis AKR ir EB partnerystės susitarimu ir dėl finansinės pagalbos skyrimo užjūrio šalims ir teritorijoms, kurioms taikoma EB sutarties ketvirta dalis (OL L 247, 2006 9 9, p. 32).

(21) Europos išorės veikslių tarnybos struktūra ir veikimas nustatyti Tarybos sprendime 2010/427/ES ⁽¹⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR BENDRIEJI PRINCIPAI

1 straipsnis

Tikslai ir tinkamumo kriterijai

1. Geografinis bendradarbiavimas su AKR valstybėmis ir regionais įgyvendinant 11-ąjį EPF grindžiamas tikslais, pagrindiniais principais ir vertybėmis, nurodytais AKR ir ES partnerystės susitarimo bendrosiose nuostatose.

2. Visų pirma atsižvelgiant į Sąjungos išorės veikslių principus ir tikslus, Europos konsensuą dėl vystymosi, Pokyčių darbotvarkę ir paskesnius jų pakeitimus ir papildymus:

a) svarbiausias bendradarbiavimo pagal šį reglamentą tikslas yra mažinti skurdą ir ilgai jį visiškai jį panaikinti;

b) bendradarbiavimas pagal šį reglamentą taip pat padeda:

i) skatinti darnų ir integracinį ekonominį, socialinį ir aplinkos apsaugos vystymąsi;

ii) įtvirtinti ir remti demokratiją, teisinę valstybę, gerą valdymą, žmogaus teises, atitinkamus tarptautinės teisės principus ir

iii) įgyvendinti teisėmis grindžiamą požiūrį, apimančią visas žmogaus teises.

Pirmoje pastraipoje nurodytų tikslų įgyvendinimas vertinamas taikant atitinkamus rodiklius, įskaitant žmogaus socialinės raidos rodiklius, visų pirma 1-ąjį Tūkstantmečio vystymosi tikslą (TVT) taikant tos pastraipos a punktui ir 1–8 TVT taikant tos pastraipos b punktui, o laikotarpiu po 2015 m. – kitus Sąjungos ir valstybių narių tarptautiniu mastu sutartus rodiklius.

3. Programavimas turi vykti taip, kad kuo labiau atitiktų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Paramos vystymuisi komiteto (DAC) nustatytus oficialios paramos vystymuisi (OPV) kriterijus, atsižvelgiant į Sąjungos tikslą užtikrinti, kad 2014–2020 m. laikotarpiu bent 90 % jos bendros išorės paramos sudarytų OPV.

4. Veiksmai, kuriems taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 ir kurie atitinka finansavimo pagal tą reglamentą reikalavimus, pagal šį reglamentą iš esmės nefinansuojami, nedarant poveikio būtinybei užtikrinti bendradarbiavimo tęstinumą pereinant nuo krizės prie stabilų vystymosi sąlygų. Tokiais atvejais ypač daug dėmesio skiriama užtikrinimui, kad humanitarinė pagalba, parama atstatymui ir vystymuisi būtų veiksmingai susietos ir jomis būtų prisidedama prie nelaimių rizikos mažinimo bei atsparumo joms didinimo veikslių.

2 straipsnis

Bendrieji principai

1. Įgyvendinant šį reglamentą užtikrinamas nuoseklumas su kitomis Sąjungos išorės veikslių sritimis ir kita susijusia Sąjungos politika, taip pat politikos suderinamumas vystymosi labui, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 208 straipsnyje. Šiuo tikslu pagal šį reglamentą finansuojamos priemonės, įskaitant Europos investicijų banko (EIB) valdomas priemones, yra grindžiamos bendradarbiavimo politika, numatyta įvairiuose dokumentuose, kaip antai Sąjungos susitarimai, deklaracijos ir veikslių planai su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir regionais, ir Sąjungos sprendimais, konkrečiais interesais, politikos prioritetais ir strategijomis.

2. Sąjunga ir valstybės narės siekia vykdyti bendrą daugiamečių programavimą pagal šalių partnerių skurdo mažinimo ar lygiavertės vystymosi strategijas. Jos gali imtis bendrų veikslių, be kita ko, atlikti šių strategijų bendras analizes ir imtis su šiomis strategijomis susijusių bendrų veikslių, kad nustatytų prioritetinius intervencijų sektorius ir darbo pasidalijimą šalyje, vykdydamos bendrus paramos teikėjų lygmens veiksmus ir laikydamosi bendro finansavimo ir įgaliojamojo bendradarbiavimo tvarkos.

⁽¹⁾ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veikslių tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

3. Sąjunga skatina daugiašalį požiūrį į pasaulines problemas ir šiuo tikslu bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir šalimis partnerėmis. Atitinkamais atvejais ji skatina bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitais dvišaliais paramos teikėjais.

4. Sąjungos bei jos valstybių narių ir šalių partnerių santykiai grindžiami bendromis vertybėmis – žmogaus teisių, demokratijos bei teisinės valstybės principais, taip pat atsakomybės ir abipusės atskaitomybės principais; šios vertybės ir principai bus propaguojami plėtojant šiuos santykius. Parama šalims partnerėms bus pritaikyta atsižvelgiant į jų vystymosi padėtį ir išpareigojimą bei pažangą žmogaus teisių, demokratijos, teisinės valstybės ir gero valdymo srityse.

Be to, palaikant santykius su šalimis partnerėmis atsižvelgiama į jų išpareigojimą ir rezultatus įgyvendinant tarptautinius susitarimus bei plėtojant sutartinius santykius su Sąjunga, be kita ko, migracijos srityje, kaip nustatyta AKR ir ES partnerystės susitarime.

5. Sąjunga skatina veiksmingą bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis ir regionais partneriais, atsižvelgdama į geriausią tarptautinę patirtį. Kai įmanoma, savo paramą jie derina su partnerių nacionalinėmis ar regioninėmis vystymosi strategijomis, reformų politika bei procedūromis ir remia demokratinę atsakomybę ir vietos bei tarpusavio atskaitomybę. Šiuo tikslu ji skatina:

- a) skaidrų vystymosi procesą, kuriam vadovauja ir už kurį atsako šalis partnerė ar regionas partneris, įskaitant vietos lygmens kompetencijos skatinimą;
- b) teisėmis grindžiamą požiūrį, apimančią visas žmogaus teises, ar tai būtų civilinės ir politinės, ekonominės, socialinės, ar kultūrinės teisės, siekiant žmogaus teisių principus įtraukti į šio reglamento įgyvendinimą, padėti šalims partnerėms įgyvendinti jų tarptautinius išpareigojimus žmogaus teisių srityje ir remti teisių subjektus, daug dėmesio skiriant neturtingoms ir pažeidžiamoms grupėms, jiems reikalaujant savo teisių;
- c) didesnes šalių partnerių gyventojų teises, įtrauktimi ir dalyvavimu grindžiamą požiūrį į vystymąsi bei platų visų visuomenės sluoksnių dalyvavimą vystymosi procese ir nacionaliniame bei regioniniame dialoge, įskaitant politinį dialogą. Daugiausia dėmesio skiriama atitinkamoms parlamentų, vietos valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės funkcijoms, *inter alia*, susijusioms su dalyvavimu, priežiūra ir atskaitomybe;
- d) veiksmingus bendradarbiavimo būdus ir priemones, atsižvelgiant į EBPO Paramos vystymosi komiteto geriausią patirtį, be kita ko, naudojant naujas priemones, pavyzdžiui, dotacijų ir paskolų derinimo priemones ir kitus rizikos pasidalijimo mechanizmus pasirinktuose sektoriuose bei šalyse, ir privačiojo sektoriaus dalyvavimą, deramai atsižvelgiant į skolos tvarumo ir tokių mechanizmų skaičiaus klausimus, ir reikalavimą atlikti sistemingą poveikio vertinimą laikantis šio reglamento tikslų, visų pirma tikslo mažinti skurdą, taip pat konkrečius paramos biudžetui mechanizmus, pavyzdžiui, sutartis dėl paramos valstybei stiprinti. Visos programos, intervencijos ir bendradarbiavimo būdai bei priemonės pritaikomi atsižvelgiant į konkrečias kiekvienos šalies partnerės ar regiono partnerio aplinkybes, daugiausia dėmesio skiriant programomis grindžiamiems požiūriams, nuspėjamam pagalbos lėšų teikimui, privačių išteklių sutelkimui, įskaitant vietos privačiojo sektoriaus išteklius, visuotinėms ir nediskriminacinėms galimybėms naudotis pagrindinėmis paslaugomis ir šalių sistemų plėtojimui ir naudojimui;
- e) sutelkti nacionalines pajamas ir stiprinti šalių partnerių fiskalinę politiką, kad būtų mažinamas skurdas ir priklausomybė nuo pagalbos;
- f) didesnę politikos ir programavimo poveikį koordinuojant ir derinant paramos teikėjų veiklą ir užtikrinant jos nuoseklumą, siekiant kurti sinergiją ir sumažinti sutaptį ir dubliavimąsi, pagerinti papildomumą ir remti paramos teikėjų lygmens iniciatyvas, ir koordinuojant veiksmus šalyse partnerėse ir regionuose partneriuose taikant suderintas gaires ir geriausios praktikos principus koordinavimo ir pagalbos veiksmingumo srityse;
- g) rezultatais grindžiamą požiūrį į vystymąsi, taip pat naudojant skaidrias šalių valdomas rezultatų sistemas, kurios, kai tinkama, grindžiamos tarptautiniu mastu sutartais tikslais ir tokiais palyginamais ir apibendrinamais rodikliais kaip TVT, kad būtų galima įvertinti rezultatus, įskaitant paramos vystymuisi našumą, pasekmes bei poveikį, ir apie juos pranešti.

6. Sąjunga, *inter alia*, remia dvišalį, regioninį ir daugiašalį bendradarbiavimą ir dialogą, partnerystės susitarimų vystymosi aspektą ir trišalį bendradarbiavimą. Sąjunga skatina Pietų šalių savitarpio bendradarbiavimą.

7. Vykdydama vystomojo bendradarbiavimo veiklą, Sąjunga prireikus remiasi patirtimi, kurią valstybės narės įgijo vykstant reformų procesams ir pereinamuoju laikotarpiu, ir ja dalijasi.

8. Sąjunga siekia reguliariai keistis informacija su partnerystės subjektais pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo 4 straipsnį.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS IR LĖŠŲ PASKIRSTYMAS

3 straipsnis

Bendroji lėšų paskirstymo struktūra

1. Komisija nustato daugiametį orientacinį išteklių paskirstymą kiekvienai AKR valstybei ir regionui ir AKR vidaus bendradarbiavimui remdamasi kriterijais, nustatytais AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 3, 9 ir 12c straipsniuose, neviršydama Vidaus susitarimo 2 straipsnyje nustatytų finansinių ribų.

2. Nustatant nacionalines orientacines paskirstytinas lėšas, laikomasi diferencijavimo požiūrio, kad būtų užtikrinta, kad su šalimis partnerėmis būtų palaikomas specialus, konkrečiai prie jų pritaikytas bendradarbiavimas, atsižvelgiant į jų:

- a) poreikius;
- b) pajėgumą kurti ir naudoti finansinius išteklius bei įsisavinti lėšas;
- c) įsipareigojimus ir veiklos rezultatus ir
- d) galimą Sąjungos pagalbos poveikį.

Skirstant išteklius prioritetinėmis laikomos šalys, kurioms labiausiai reikia pagalbos, visų pirma mažiausiai išsivysčiusios šalys, mažas pajamas gaunančios šalys, taip pat šalys per krizę, po krizės, esant nestabiliai ir pažeidžiamai padėčiai.

Sąjunga pritaikys savo paramą taikydama dinamišką, į rezultatus orientuotą konkrečioms šalims skirtas priemones, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje, atsižvelgdama į padėtį šalyse ir jų įsipareigojimus bei pažangą gero valdymo, žmogaus teisių, demokratijos, teisinės valstybės srityse ir jų gebėjimą vykdyti reformas bei atsižvelgti į savo gyventojų reikalavimus ir poreikius.

3. EPF komitetas surengia pasikeitimą nuomonėmis dėl 1 dalyje nurodyto daugiamečio orientacinio išteklių paskirstymo nustatymo metodo.

4 straipsnis

Bendra programavimo struktūra

1. Pagal AKR ir ES partnerystės susitarimą Komisijos valdomas pagalbos AKR valstybėms ir regionams programavimo procesas vykdomas pagal to susitarimo IV priedo 1–14 straipsniuose ir pagal šio reglamento 1 ir 2 straipsniuose išdėstytus bendruosius principus.

2. Išskyrus 3 dalyje nustatytus atvejus, į programavimo procesą bus kuo labiau įtraukiama atitinkama šalis partnerė ar regionas partneris ir programavimas kuo labiau derinamas su šalies partnerės ar regiono partnerio skurdo mažinimo ar lygiavertėmis strategijomis.

Sąjunga ir valstybės narės ankstyvajame etape ir viso programavimo proceso metu tarpusavyje konsultuojasi, kad užtikrintų bendradarbiavimo veiklos darnumą, papildomumą ir nuoseklumą. Konsultuojantis gali būti pradėtas bendras programavimas su valstybėmis narėmis, turinčiomis atstovų vietoje. Bendras programavimas turėtų būti pagrįstas Sąjungos paramos teikėjų lyginamaisiais pranašumais. Kitos valstybės narės raginamos dalyvauti stiprinant Sąjungos bendrus išorės veiksmus.

EIB finansavimo operacijomis prisidedama prie bendrųjų Sąjungos principų, visų pirma apibrėžtų Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 21 straipsnyje, ir AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslų, pavyzdžiui, skurdo mažinimo užtikrinant integracinę ir darnų ekonomikos augimą bei ekonominių, aplinkos apsaugos ir socialinių vystymąsi. EIB ir Komisija turėtų siekti atitinkamais atvejais kuo labiau padidinti 11-ojo EPF programavimo proceso sinergiją. Ankstyvajame etape su EIB konsultuojamasi klausimais, susijusiais su jo ekspertine patirtimi ir operacijomis, siekiant padidinti Sąjungos išorės veiksmų darnumą.

Taip pat konsultuojamasi su kitais paramos teikėjais ir vystymosi proceso dalyviais, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus ir regionų ir vietos valdžios institucijas.

3. AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 5 dalyje nurodytomis aplinkybėmis Komisija gali nustatyti konkrečias paramos vystymuisi programavimo ir teikimo nuostatas, pagal atitinkamą Sąjungos politiką pati administruodama atitinkamai valstybei skirtus išteklius.

4. Dvišalę paramą Sąjunga iš esmės skiria daugiausia trijuose sektoriuose, dėl kurių susitaria su šalimis partnerėmis.

5 straipsnis

Programavimo dokumentai

1. Strategijos dokumentai – Sąjungos ir atitinkamos šalies partnerės arba regiono partnerio parengti dokumentai, sudarantys nuoseklų vystomojo bendradarbiavimo politikos pagrindą, atitinkantys AKR ir ES partnerystės susitarimo bendrąjį tikslą ir taikymo sritį, tikslus ir bendruosius principus, taip pat to susitarimo IV priedo 2, 8 ir 12a straipsniuose įtvirtintus principus.

Strategijos dokumentai rengiami ir įgyvendinami vadovaujantis pagalbos veiksmingumo principais: šalies partnerės atsakomybės, partnerystės, koordinavimo, derinimo, suderinimo su šalies paramos gavėjos ar regioninėmis sistemomis, skaidrumo, tarpusavio atskaitomybės ir orientavimosi į rezultatus, kaip nustatyta šio reglamento 2 straipsnyje. Programavimo laikotarpis turi būti iš esmės suderintas su šalių partnerių strategijų ciklais.

2. Atitinkamai šaliai partnerei arba regionui partneriui sutikus, nereikalaujama parengti strategijos dokumentą:

- a) šalims arba regionams, kurie kaip vystymosi strategiją turi parengtą vystymosi planą arba panašų vystymosi dokumentą, kuriuo Komisija rėmėsi priimdama atitinkamą daugiametę orientacinę programą;
- b) šalims ar regionams, dėl kurių bendro daugiametio programavimo dokumento susitarė Sąjunga ir valstybės narės;
- c) šalims ar regionams, kurie jau turi bendrą pagrindų dokumentą, kuriame nustatytas visapusiškas Sąjungos požiūris į santykius su ta šalimi partnere ar regionu partneriu, įskaitant Sąjungos vystymosi politiką;
- d) regionams, kurie turi strategiją, dėl kurios bendrai susitarta su Sąjunga;
- e) šalims, kuriose Sąjunga strategiją ketina suderinti su naujuoju šalies ciklu, prasidėsiančiu prieš 2017 m. sausio 1 d.; tokiais atvejais daugiametėje orientacinėje programoje, kuri galios pereinamoju laikotarpiu nuo 2014 m. iki naujojo šalies ciklo pradžios, bus nustatyti Sąjungos veiksmai šioje šalyje.

3. Nereikalaujama parengti strategijos dokumentus šalims ar regionams, kurie pagal šį reglamentą gauna pradinę Sąjungos lėšų dalį, kuri 2014–2020 m. laikotarpiu neviršija 50 mln. EUR. Tokiais atvejais daugiametėse orientacinėse programose bus nustatyti Sąjungos veiksmai šiose šalyse arba regionuose.

Jeigu 2 ir 3 dalyse nurodytos galimybės šalims partnerėms arba regionams partneriams yra nepriimtinos, parengiamas strategijos dokumentas.

4. Išskyrus 4 straipsnio 3 dalyje numatytų aplinkybių atveju, daugiametės orientacinės programos sudaromos palaikant dialogą su šalimi partnere arba regionu partneriu ir remiantis strategijos dokumentais arba šiame straipsnyje nurodytais panašiais dokumentais ir dėl jų susitariama su atitinkama šalimi ar regionu.

Įgyvendinant šį reglamentą šio straipsnio 2 dalies b punkte numatytas bendras daugiametis programavimo dokumentas, atitinkantis šioje dalyje įtvirtintus principus ir sąlygas, įskaitant orientacines paskirstytinas lėšas, pagal 14 straipsnyje nustatytą procedūrą gali būti laikomas daugiametė orientacine programa, jei dėl to susitariama su šalimi partnere arba regionu partneriu.

5. Daugiametėse orientacinėse programose nustatomi pasirinkti Sąjungos finansavimo prioritetiniai sektoriai, konkretūs tikslai, tikėtini rezultatai, veiklos rodikliai ir tiek bendros, tiek pagal prioritetinę sritį paskirstytinos orientacinės lėšos. Jose taip pat paaiškinama, kaip siūlomomis programomis bus prisidedama prie šiame straipsnyje nurodytos bendros šalies strategijos ir Pokyčių darbotvarkės įgyvendinimo.

Vadovaujantis pagalbos veiksmingumo principais AKR vidaus strategija vengiama susiskaidymo ir užtikrinamas papildomumas bei reali pridėtinė vertė šalių ir regionų programų atžvilgiu.

6. Be šalių ir regionų programavimo dokumentų, laikydamosi AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 12–14 straipsniuose nustatytų principų Komisija ir AKR valstybės, padedant AKR sekretariatui, bendrai parengia AKR vidaus strategijos dokumentą ir su juo susijusią daugiametę orientacinę programą.

7. 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos specialios nuostatos gali būti taikomos kaip specialios paramos programos, atsižvelgiant į konkrečius 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus.

6 straipsnis

Programavimas, skirtas šalims ir regionams per krizę, po krizės ar esant nestabiliai padėčiai

1. Rengiant programavimo dokumentus, skirtus šalims ir regionams per krizę, po krizės ar esantiems nestabilioje padėtyje arba neapsaugotiems nuo gaivalinių nelaimių, tinkamai atsižvelgiama į atitinkamų gyventojų, šalių ar regionų pažeidžiamumą, specialius poreikius ir aplinkybes.

Sąjunga išlieka visapusiškai įsipareigojusi įgyvendinti naująjį susitarimą dėl bendradarbiavimo su nestabiliomis valstybėmis ir susitarimo principus, be kita ko, daug dėmesio skirti penkiems taikos ir valstybės kūrimo tikslams, užtikrinti vietos atsakomybę ir tinkamai prisitaikyti prie nacionalinių planų, parengtų įgyvendinant naująjį susitarimą.

Deramas dėmesys bus skirtas konfliktų prevencijai ir sprendimui, valstybės ir taikos kūrimui, susitaikymui po konflikto ir atstatymo priemonėms, konkretų dėmesį skiriamą integracinei ir teisėtai politikai, saugumui, teisingumui, ekonomikos pagrindams ir gebėjimų stiprinimui, kad būtų užtikrintas atskaitingas ir teisingas paslaugų teikimas. Itin daug dėmesio bus skiriama moterų vaidmeniui ir vaikų perspektyvoms tuose procesuose.

Jei šalys partnerės ar regionai partneriai yra tiesiogiai susiję su krize, laikotarpiu po krizės ar nestabilia padėtimi arba yra jų paveikti, ypač daug dėmesio skiriama visų atitinkamų subjektų pagalbos, atkuriamųjų ir vystymosi srities veiksmų, be kita ko, skirtų politinių iniciatyvų įgyvendinimui, koordinavimo stiprinimui siekiant padėti pereiti iš ekstremaliosios situacijos į vystymosi etapą. Programose, skirtose šalims ir regionams, kurie yra nestabilioje padėtyje arba kuriuose reguliariai nutinka gaivalinių nelaimių, numatomos pasirengimo nelaimėms ir prevencijos priemonės bei tokių nelaimių padarinių šalinimo veiksmai ir sprendžiami uždaviniai, susiję su pažeidžiamumu dėl sukrėtimų, ir stiprinamas atsparumas.

2. Gali būti atlikta šalių ir regionų per krizę, po krizės ar esant nestabiliai padėčiai, bendradarbiavimo strategijos *ad hoc* peržiūra. Po tokių peržiūrų gali būti pasiūlyta konkreti pritaikyta strategija, kad būtų užtikrintas perėjimas prie ilgalaikio bendradarbiavimo ir vystymosi, skatinamas geresnis humanitarinių ir vystymosi politikos priemonių koordinavimas ir perėjimas nuo vieno prie kitų.

7 straipsnis

Programavimo dokumentų tvirtinimas ir keitimas

1. Komisija patvirtina programavimo dokumentus, įskaitant jų orientacines paskirstytinas lėšas, pagal 14 straipsnyje nustatytą procedūrą.

Programavimo dokumentus perduodama EPF komitetui, Komisija juos taip pat perduoda Jungtinei parlamentinei asamblėjai susipažinti, kartu visapusiškai laikydamosi sprendimų priėmimo procedūros pagal šio reglamento IV antraštinę dalį.

Programavimo dokumentus vėliau tvirtina atitinkama AKR valstybė arba regionas, kaip nustatyta AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priede. Programavimo dokumentų nepasirašiusios šalys arba regionai ir toliau turi teisę gauti finansavimą šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje nustatytais sąlygomis.

2. Strategijos dokumentai ir daugiametės orientacinės programos, įskaitant jų orientacines paskirstytinas lėšas, gali būti koreguojami atsižvelgiant į AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 5, 11 ir 14 straipsniuose numatytas peržiūras.

Laikantis šio reglamento 2 straipsnio 4 dalies bei 3 straipsnio 2 dalies nuostatų ir remiantis ankstesne EPF ir kita patirtimi, įgyta įgyvendinant iniciatyvas, įskaitant įgytą patirtį, orientaciniai išteklių paskirstymai šalims gali būti papildomi, be kita ko, veiklos rezultatais grindžiamu mechanizmu. Šiuo požiūriu, pripažįstant, kad nestabilioms ir pažeidžiamoms valstybėms turi būti taikomos specialios sąlygos siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta į jų ypatingus poreikius, turi būti skirta išteklių (jei įmanoma, neviršijant 10-ojo EPF Valdymo skatinimui skirtos dalies ribų), kad būtų suteikta paskatų vykdyti į rezultatus orientuotas reformas vadovaujantis Pokyčių darbotvarke ir įgyvendinti AKR ir ES partnerystės susitarime nustatytus įsipareigojimus, EPF komitetas pagal šio reglamento 14 straipsnio 2 dalį surengia pasikeitimą nuomonėmis dėl veiklos rezultatais grindžiamo mechanizmo.

3. 14 straipsnyje nustatytos procedūros taip pat laikomasi darant esminius pakeitimus, dėl kurių iš esmės keičiasi strategija, jos programavimo dokumentai ir (arba) programuojamas išteklių paskirstymas. Jei taikoma, prie programavimo dokumentų pridedamus atitinkamus priedėlius vėliau tvirtina atitinkama AKR valstybė arba regionas.

4. Dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos prižasčių, pvz., krizių arba tiesioginių grėsmių demokratijai, teisinei valstybei, žmogaus teisėms arba pagrindinėms laisvėms, įskaitant 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus, keičiant 5 straipsnyje nurodytus programavimo dokumentus gali būti laikomasi 14 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

ĮGYVENDINIMAS

8 straipsnis

Bendroji įgyvendinimo struktūra

AKR valstybėms ir regionams skirta pagalba, kurią pagal AKR ir ES partnerystės susitarimą valdo Komisija ir EIB, teikiama laikantis Vidaus susitarimo 10 straipsnio 2 dalyje nurodyto finansinio reglamento (EPF finansinis reglamentas).

9 straipsnis

Veiksmų programų, atskirų priemonių ir specialių priemonių priėmimas

1. Komisija pavirtina metines veiksmų programas, grindžiamas 5 straipsnyje nurodytais orientaciniais programavimo dokumentais.

Jeigu veiksmas kartojasi, ji taip pat gali priimti daugiametes veiksmų programas, kurių trukmė – iki trejų metų.

Prieš priimant metines arba daugiametes veiksmų programas arba jas priėmus, prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais veiksmas gali būti priimtas kaip atskira priemonė.

2. Metines veiksmų programas ir atskiras priemones Komisija rengia kartu su šalimi partnere ar regionu partneriu, dalyvaujant valstybių narių vietos atstovams ir prireikus koordinuojant veiklą su kitais paramos teikėjais, visų pirma bendro programavimo atvejais, ir su EIB. Vietoje atstovų neturinčios valstybės narės bus informuojamos apie vietoje vykdomą veiklą.

Į veiksmų programas įtraukiamas konkretus kiekvienos numatomos operacijos aprašymas. Tame aprašyme tiksliai nurodomi siekiami tikslai, tikėtini rezultatai ir pagrindinės veiklos rūšys.

Aprašyme išdėstomi tikėtini rezultatai: našumas, pasekmės bei poveikis, nurodomi kiekybiniai ar kokybiniai uždaviniai, pateikiami jų tarpusavio sąsajų ir sąsajų su daugiametėje orientacinėje programoje nustatytais tikslais paaiškinimai. Našumas ir iš esmės pasekmės apibūdinami konkrečiais išmatuojamais ir tikroviškais rodikliais, nustatant pradinį etapą ir per nustatytą laiką pasiektinus lyginamuosius standartus, kuo labiau suderinant su šalies partnerės arba regiono partnerio našumu ir lyginamaisiais standartais. Atitinkamais atvejais bus atliekama sąnaudų ir naudos analizė.

Apibūdinime išdėstoma rizika, atitinkamais atvejais pateikiami pasiūlymai dėl jos sušvelninimo, pateikiama konkretaus sektoriaus konteksto analizė ir nurodomi pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, įgyvendinimo metodai, biudžetas ir orientacinis tvarkaraštis, o jei teikiama parama biudžetui – išmokų kriterijai, įskaitant galimas kintamas dalis. Jame taip pat tiksliai nurodomos susijusios paramos priemonės, taip pat stebėsenos, audito ir vertinimo tvarka.

Atitinkamais atvejais apibūdinime taip pat nurodomas papildomumas su dabartine arba numatoma EIB veikla šalyje partnerėje arba regione partneryje.

3. 4 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais ir su nenumatytais tinkamai pagrįstais poreikiais arba išimtinėmis aplinkybėmis susijusiais atvejais Komisija gali patvirtinti specialias priemones, be kita ko, priemones, skirtas perėjimui nuo paramos ekstremaliosios situacijos atveju prie ilgalaikių vystymosi operacijų ar priemonių, siekiant geriau parengti gyventojus pasikarjančioms krizėms.

4. 1 dalyje numatytas veiksmų programas ir atskiras priemonės, kurioms skiriama Sąjungos finansinė parama viršija 5 mln. EUR, ir specialias priemonės, kurioms skiriama Sąjungos finansinė parama viršija 10 mln. EUR, Komisija priima pagal 14 straipsnyje nurodytą procedūrą. Šios procedūros nereikia laikytis, kai veiksmų programoms ir priemonėms skiriama parama yra mažesnė už tas ribas ir kai jų pakeitimai yra neesminiai. Neesminiai pakeitimai yra techniniai pakeitimai, pavyzdžiui, įgyvendinimo laikotarpio pratęsimas, lėšų perskirstymas neviršijant prognozuojamo biudžeto, biudžeto padidinimas arba sumažinimas ne daugiau kaip 20 % pradinio biudžeto, tačiau neviršijant 10 mln. EUR, jeigu tie pakeitimai iš esmės nepakeičia pradinės veiksmų programos arba priemonės tikslų. Tokiu atveju veiksmų programas ir priemones bei neesminius jų pakeitimus priima Komisija ir per vieną mėnesį nuo jų priėmimo apie tai informuoja EPF komitetą.

Kiekviena valstybė narė gali prašyti, kad projektas arba programa būtų išbraukti iš veiksmų programos, kuri buvo pateikta EPF komitetui laikantis šio reglamento 14 straipsnyje nustatytos tvarkos. Jeigu tokiam prašymui pritaria valstybių narių blokuojanti mažuma, kaip nustatyta Vidaus susitarimo 8 straipsnio 3 dalyje, siejamoje su 8 straipsnio 2 dalimi, Komisija priima veiksmų programą ir ją neištraukdama atitinkamo projekto ar programos. Išskyrus atvejus, kai Komisija, atsižvelgdama į valstybių narių nuomonę EPF komitete, nenori, kad išbrauktas projektas ar programa būtų tęsiami, vėlesniame etape tas projektas ar programa EPF komitetui dar kartą pateikiami atskirai nuo veiksmų programos kaip atskira priemonė, kurią tada Komisija priima laikydamosi šio reglamento 14 straipsnyje nustatytos procedūros.

Dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, pavyzdžiui, krizių, gaivalinių ar žmogaus sukeltų nelaimių, arba tiesioginių grėsmių demokratijai, teisinei valstybei, žmogaus teisėms arba pagrindinėms laisvėms, Komisija gali priimti atskiras arba specialias priemones arba esamų veiksmų programų ir priemonių pakeitimus, laikydamosi šio reglamento 14 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

5. Laikydamosi šio reglamento 14 straipsnyje nustatytos procedūros Komisija priima specialias veiksmų programas Vidaus susitarimo 6 straipsnyje nurodytoms išlaidoms padengti. Išlaidoms padengti parengtų veiksmų programų pakeitimai priimami laikantis tos pačios procedūros.

6. Projekto lygmeniu atliekama atitinkama patikra aplinkosaugos požiūriu, be kita ko, dėl klimato kaitos, biologinės įvairovės ir susijusio socialinio poveikio, atitinkamais atvejais įskaitant aplinkosaugos požiūriu rizikingų projektų poveikio aplinkai įvertinimą, ypač jei tie projektai gali daryti didelį neigiamą poveikį aplinkai ir (arba) turėti didelį neigiamą socialinį poveikį, kurie būtų rizikingi, įvairiapusiai arba beprecedenciniai. Ta patikra atliekama laikantis tarptautiniu mastu pripažintos praktikos. Jei reikia, įgyvendinant sektorines programas atliekamas strateginis poveikio aplinkai vertinimas. Užtikrinama, kad atliekant poveikio aplinkai vertinimą dalyvautų suinteresuotieji subjektai ir kad visuomenė galėtų susipažinti su jo rezultatais.

10 straipsnis

Papildomi valstybių narių įnašai

1. Pagal Vidaus susitarimo 1 straipsnio 9 dalį valstybės narės gali savo iniciatyva teikti Komisijai arba EIB savanoriškus įnašus, nepriskiriamus jungtinio bendro finansavimo priemonėms, kad padėtų pasiekti AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslus. Tokie įnašai nedaro poveikio bendram lėšų paskirstymui pagal 11-ąją EPF. Tokie įnašai tvarkomi taip pat kaip ir Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti valstybių narių reguliarūs įnašai, išskyrus vidaus susitarimo 6 ir 7 straipsnių nuostatose numatytus atvejus, kuriems dvišaliame susitarime dėl įnašų gali būti nustatyta speciali tvarka.

2. Išankstinis lėšų paskirstymas galimas tik tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, atsižvelgiant į 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas išimtines aplinkybes. Tokiu atveju Komisijai patikėti savanoriški įnašai pagal EPF finansinį reglamentą laikomi asignuotomis pajamomis.

3. Papildomos lėšos įtraukiamos į programavimo bei peržiūros procesą ir į šiame reglamente nurodytas metines veiksmų programas, atskiras priemones ir specialias priemones, taip pat atsižvelgiama į šalies partnerės ar regiono partnerio atsakomybę.

4. Bet kokius paskesnius veiksmų programų, atskirų priemonių arba specialių priemonių pakeitimus Komisija priima laikydamosi 9 straipsnio.

5. Valstybės narės, kurios Komisijai arba EIB patiki papildomus savanoriškus įnašus, kad padėtų pasiekti AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslus, apie tuos įnašus iš anksto praneša Tarybai, EPF komitetui arba IP komitetui.

*11 straipsnis***Mokesčiai, maitai ir rinkliavos**

Už Sąjungos pagalbą specialūs mokesčiai, maitai arba rinkliavos nemokami arba nerenkami.

Nedarant poveikio AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 31 straipsniui, tokie mokesčiai, maitai ir rinkliavos gali būti renkami sąlygomis, nustatytomis EPF finansiniame reglamente.

*12 straipsnis***Sąjungos finansinių interesų apsauga**

1. Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus, o nustačius pažeidimus – susigrąžinant neteisėtai sumokėtas sumas arba, tam tikrais atvejais, išieškant žalos atlyginimą ir, tam tikrais atvejais, taikant veiksmingas, proporcingas bei atgrasomąsias administracines ir finansines nuobaudas.

2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, pagal šį reglamentą gavusių Sąjungos lėšų, auditą ir remiantis dokumentais ir patikrinimais vietoje juos tikrinti, o tarptautinių organizacijų atveju – įgaliojimai jas tikrinti laikantis su jomis sudarytų susitarimų.

3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ nuostatomis ir procedūromis, kad nustatytų sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, susijusius su pagal šį reglamentą finansuojamais dotacijų susitarimais, dotacijų sprendimais arba sutartimis.

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, į bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis, sutartis, dotacijų susitarimus ir dotacijų sprendimus, sudaromus įgyvendinant šį reglamentą, įtraukiamos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai pagal jų atitinkamą kompetenciją atlikti tokį auditą, patikras vietoje ir tikrinimus.

*13 straipsnis***Nacionalinės priklausomybės ir kilmės taisyklės, taikomos viešųjų pirkimų konkursuose, konkursuose dėl dotacijų skyrimo ir kituose konkursuose**

Nacionalinės priklausomybės ir kilmės taisyklės, taikomos viešųjų pirkimų konkursuose, konkursuose dėl dotacijų skyrimo ir kituose konkursuose, nustatytos AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 20 straipsnyje.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PROCEDŪROS*14 straipsnis***EPF komiteto pareigos**

1. Pagal Vidaus susitarimo 8 straipsnį įsteigtas EPF komitetas teikia savo nuomonę laikydamasis šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytos procedūros.

EIB stebėtojas dalyvauja EPF komiteto darbe nagrinėjant su EIB susijusius klausimus.

2. EPF komiteto užduotys apima šio reglamento II ir III antraštinėse dalyse nurodytas pareigas:

- Sąjungos pagalbos pagal 11-ąjį EPF programavimą ir programavimo peržiūras, ypač daug dėmesio skiriant šalies, regiono ir AKR vidaus strategijoms, ir
- Sąjungos paramos teikimo stebėseną ir vertinimą, be kita ko, atsižvelgiant į paramos poveikį mažinant skurdą, sektoriams būdingus aspektus, kompleksinius klausimus, veiklos koordinavimo vietos lygiu su valstybėmis narėmis ir kitais paramos teikėjais veikimą ir pažangą laikantis 2 straipsnyje nurodytų pagalbos veiksmingumo principų.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

Paramos biudžetui programų, dėl kurių EPF komitetas pareiškė palankią nuomonę, tačiau kurių įgyvendinimas yra sustabdytas, atveju Komisija iš anksto informuoja komitetą apie jų sustabdymą ir paskesnę sprendimą atnaujinti išmokų mokėjimą.

Kiekviena valstybė narė gali bet kuriuo metu prašyti Komisijos suteikti informaciją EPF komitetui ir surengti pasikeitimą nuomonėmis dėl klausimų, susijusių su šioje dalyje nurodytomis užduotimis. Po tokių pasikeitimų nuomonėmis valstybės narės gali parengti rekomendacijas, į kurias Komisija turi atsižvelgti.

3. Kai EPF komiteto prašoma pateikti nuomonę, Komisijos atstovas per laikotarpį, nustatytą Tarybos sprendime dėl EPF komiteto darbo tvarkos taisyklių, nurodytame Vidaus susitarimo 8 straipsnio 5 dalyje, pateikia priemonių, kurių reikia imtis, projektą. EPF komitetas savo nuomonę pateikia per ne ilgesnį kaip 30 dienų laikotarpį, kurį pirmininkas gali nustatyti atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Keičiantis nuomonėmis dalyvauja EIB. Nuomonė patvirtinama kvalifikuota balsų dauguma, kaip išdėstyta vidaus susitarimo 8 straipsnio 3 dalyje, remiantis valstybių narių balsais, kurie skaičiuojami Vidaus susitarimo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytu būdu.

EPF komitetui pateikus savo nuomonę, Komisija patvirtina priemones, kurios taikomos nedelsiant.

Tačiau, jeigu tokios priemonės neatitinka EPF komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama apie jas praneša Tarybai. Tokiu atveju Komisija atideda šių priemonių taikymą laikotarpiui, kuris iš esmės neviršija 30 dienų nuo tokio pranešimo dienos, tačiau kurių išskirtinėmis aplinkybėmis galima pratęsti dar vienam 30 dienų neviršijančiam laikotarpiui. Taryba, sprenddama tokia pačia kvalifikuota balsų dauguma kaip EPF komitetas, per šį laikotarpį gali priimti kitokį sprendimą.

4. Dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, kaip numatyta 7 straipsnio 4 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje, Komisija priima priemones, kurios taikomos nedelsiant, apie jas iš anksto nepranešdama EPF komitetui, ir tokios priemonės galioja priimto arba pakeisto dokumento, veiksmų programos arba priemonės taikymo laikotarpiu.

Praėjus ne daugiau kaip 14 dienų nuo priemonių priėmimo, pirmininkas jas teikia EPF komitetui, kad šis pateiktų savo nuomonę.

Jeigu EPF komitetas pateikia nepalankią nuomonę pagal šio straipsnio 3 dalį, Komisija nedelsdama panaikina pagal šios dalies pirmą pastraipą priimtas priemones.

15 straipsnis

Afrikos taikos priemonė

AKR vidaus orientacinėse programose numatoma skirti lėšų Afrikos taikos priemonei. Toks finansavimas gali būti papildytas regioninėmis orientacinėmis programomis. Konkreti procedūra taikoma taip:

- a) Afrikos Sąjungos prašymu, kurį patvirtino AKR ir ES ambasadorių komitetas, Komisija rengia daugiametes veiksmų programas, kuriose tiksliai nurodomi siekiami tikslai, galimų intervencinių veiksmų apimtis bei pobūdis ir įgyvendinimo tvarka; intervencinių priemonių lygmeniu nustatomas sutartas ataskaitų teikimo formatas. Veiksmų programos priede aprašomos konkrečios sprendimų priėmimo procedūros, taikomos kiekvienai galimai intervencijai atsižvelgiant į jų pobūdį, dydį ir skubumą;
- b) prieš Komisijai patvirtinant veiksmų programą, šias veiksmų programas, įskaitant a punkte nurodytą priedą, ir visus jos pakeitimus apsparsto atitinkamos parengiamosios Tarybos darbo grupės bei Politinis ir saugumo komitetas ir kvalifikuota balsų dauguma patvirtina COREPER, kaip nustatyta Vidaus susitarimo 8 straipsnio 3 dalyje;
- c) veiksmų programomis, išskyrus a punkte nurodytą priedą, remiamasi sudarant Komisijos ir Afrikos Sąjungos finansavimo susitarimą;
- d) visas intervencines priemones, kurios turi būti įgyvendinamos pagal finansavimo susitarimą, pirmiausia patvirtina Politinis ir saugumo komitetas; prieš intervencines priemones pateikiant Politiniam ir saugumo komitetui arba bent prieš pradėdant finansuoti naujas taikos paramos operacijas, apie tai deramu laiku informuojamos atitinkamos parengiamosios Tarybos darbo grupės arba su jomis laiku konsultuojamasi laikantis a punkte nurodytų konkrečių sprendimų priėmimo procedūrų siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta ne tik į numatytų priemonių karinius ir saugumo aspektus, bet ir į su vystymusi bei finansavimu susijusius aspektus. Nedarant poveikio taikos paramos operacijų finansavimui, ypač daug dėmesio skiriama veiklai, kuri pripažįstama kaip OPV;

- e) kasmet Tarybos arba EPF komiteto prašymu Komisija, kad informuotų Tarybą ir EPF komitetą, parengia lėšų panaudojimo veiklos ataskaitą, atskirdama su OPV susijusius ir su OPV nesusijusius išpareigojimus ir išmokas.

Pasibaigus pirmosios daugiametės veiksmų programos įgyvendinimui Sąjunga ir jos valstybės narės peržiūrės Afrikos taikos priemonės rezultatus bei procedūras ir apsvarstys galimo finansavimo ateityje galimybes. Tokiomis aplinkybėmis ir siekdamas Afrikos taikos priemonei suteikti tvirtesnę pagrindą, Sąjunga ir jos valstybės narės surengs diskusijas, kuriose bus sprendžiamas tiek lėšų skyrimo taikos paramos operacijoms, įskaitant EPF finansuojamas operacijas, tiek tvarios Sąjungos paramos skyrimo Afrikos vadovaujamos taikos paramos operacijoms po 2020 m. klausimas. Be to, ne vėliau kaip 2018 m. Komisija atliks Afrikos taikos priemonės įvertinimą.

16 straipsnis

Investicinės priemonės komitetas

1. Investicinės priemonės (IP) komitetą, įsteigtą remiant EIB pagal Vidaus susitarimo 9 straipsnį, sudaro valstybių narių atstovai ir Komisijos atstovas. Komiteto posėdžiuose kviečiamas dalyvauti vienas stebėtojas iš Tarybos Generalinio sekretoriato ir vienas stebėtojas iš Europos išorės veiksmų tarnybos. Kiekviena valstybė narė ir Komisija paskiria vieną atstovą ir vieną paskirtą pakaitinį narį. Kad būtų išlaikytas tęstinumas, IP komiteto nariai iš savo tarpo dvejų metų kadencijai išrenka IP komiteto pirmininką. EIB teikia komiteto sekretoriato ir pagalbines paslaugas. Balsuoja tik valstybių narių paskirti IP komiteto nariai arba jų pakaitiniai nariai.

Remdamasi EIB pasiūlymu, parengtu pasikonsultavus su Komisija, Taryba vieningai priima IP komiteto darbo tvarkos taisykles.

IP komitetas sprendimus priima kvalifikuota balsų dauguma. Balsai skaičiuojami Vidaus susitarimo 8 straipsnyje nustatytu būdu.

IP komitetas rengia posėdžius bent keturis kartus per metus. EIB arba IP komiteto narių prašymu gali būti šaukiami papildomi posėdžiai, kaip nustatyta jo darbo tvarkos taisyklėse. Be to, IP komitetas gali pateikti nuomonę taikydamas rašytinę procedūrą, laikydamasis darbo tvarkos taisyklių.

2. IP komitetas tvirtina:

- a) IP įgyvendinimo veiklos gaires;
- b) IP investicijų strategijas ir verslo planus, įskaitant veiklos rezultatų rodiklius, vadovaudamasis AKR ir ES partnerystės susitarime išdėstytais tikslais ir bendraisiais Sąjungos vystymosi politikos principais;
- c) IP metines ataskaitas;
- d) visus su IP susijusius bendrosios politikos dokumentus, įskaitant vertinimo ataskaitas.

3. Be to, IP komitetas pateikia savo nuomonę apie:

- a) pasiūlymus pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo II priedo 2 straipsnio 7 dalį ir 4 straipsnio 2 dalies b punktą suteikti palūkanų subsidiją. Tokiais atvejais IP komitetas taip pat pateikia nuomonę apie tokios palūkanų subsidijos naudojimą;
- b) pasiūlymus dėl IP investavimo į projektą, dėl kurio Komisija pateikė nepalankią nuomonę;
- c) kitus pasiūlymus, susijusius su IP ir grindžiamus IP veiklos gairėse apibrėžtais bendraisiais principais;
- d) pasiūlymus, susijusius su EIB rezultatų vertinimo sistemos plėtojimu, kad ši sistema būtų taikoma pagal AKR ir ES partnerystės susitarimą vykdomoms operacijoms.

Kad būtų supaprastintas nedidelės apimties operacijų patvirtinimo procesas, IP komitetas gali pareikšti palankią nuomonę dėl EIB pasiūlymų dėl bendrai paskirstytinų lėšų (palūkanų subsidijos, techninė pagalba) arba bendro pobūdžio leidimo (skolinimas, kapitalas), kuriuos vėliau, IP komitetui ir (arba) Komisijai nepareiškus kitos nuomonės, EIB paskirsto atskiriems projektams atsižvelgdamas į kriterijus, kurie nustatyti bendrai paskirstytinioms lėšoms arba bendro pobūdžio leidimams, įskaitant maksimalų lėšų paskyrimą vienam projektui.

Be to, EIB valdymo organai gali kartais paprašyti, kad IP komitetas pateiktų nuomonę dėl visų pasiūlymų dėl finansavimo arba dėl tam tikrų kategorijų pasiūlymų dėl finansavimo.

4. EIB laiku pateikia IP komitetui bet kuriuos klausimus, dėl kurių būtinas IP komiteto patvirtinimas arba nuomonė, kaip numatyta atitinkamai 2 ir 3 dalyse. Visi IP komitetui pateikiami pasiūlymai siekiant gauti jo nuomonę parengiami pagal atitinkamus IP veiklos gairėse nustatytus kriterijus ir principus.

5. EIB glaudžiai bendradarbiauja su Komisija ir atitinkamais atvejais koordinuoja savo operacijas su kitais paramos teikėjais. Be kita ko, EIB:

- a) kartu su Komisija parengia arba peržiūri IP veiklos gaires, nurodytas 2 dalies a punkte. EIB atsako už tai, kad būtų laikomasi gairių, ir užtikrina, kad rengiant EIB remiamus projektus būtų laikomasi tarptautinių socialinių ir aplinkosaugos standartų, ir kad jie atitiktų AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslus, bendruosius Sąjungos vystymosi politikos principus ir atitinkamas šalių ar regionų bendradarbiavimo strategijas;
- b) prašo Komisijos nuomonės dėl rengiamų investavimo strategijų, verslo planų ir bendrosios politikos dokumentų;
- c) informuoja Komisiją apie projektus, administruojamus pagal 18 straipsnio 1 dalį. Vertindamas projektus, EIB prašo, kad Komisija pateiktų nuomonę dėl projektų atitiktos atitinkamos valstybės bendradarbiavimo strategijai arba regioninei bendradarbiavimo strategijai arba, atsižvelgiant į aplinkybes, IP bendriesiems tikslams;
- d) išskyrus palūkanų subsidijas, susijusias su 3 dalies a punkte nurodytomis bendrai paskirstytinomis lėšomis, vertindamas projektą prašo Komisijos pritarimo siekiant nuspręsti, ar IP komitetui teikiamas pasiūlymas dėl palūkanų subsidijos atitinka AKR ir ES partnerystės susitarimo II priedo 2 straipsnio 7 dalį ir 4 straipsnio 2 dalį bei IP veiklos gairėse nustatytus kriterijus.

Laikoma, kad Komisija pateikė palankią nuomonę apie pasiūlymą arba sutiko su juo, jeigu per tris savaites nuo pasiūlymo pateikimo dienos ji nepraneša apie nepalankią nuomonę dėl tokio pasiūlymo. Nuomonių apie finansų arba viešojo sektoriaus projektus pateikimo bei pritarimo palūkanų subsidijoms atvejais Komisija gali prašyti, kad galutinis pasiūlymas dėl projekto jai būtų pateiktas likus dviem savaitėms iki jo išsiuntimo IP komitetui, kad ji galėtų pareikšti savo nuomonę arba pritarimą.

6. EIB nesiima 3 dalies a, b ir c punktuose nurodytų veiksmų, jeigu IP komitetas nepateikia palankios nuomonės.

Gavęs palankią IP komiteto nuomonę, EIB priima sprendimą dėl pasiūlymo, laikydamasis savo nustatytos tvarkos. Visų pirma jis gali nuspręsti nenagrinėti pasiūlymo. EIB reguliariai informuoja IP komitetą ir Komisiją apie tuos atvejus, kai jis nusprendžia nesiimti jokių veiksmų dėl pasiūlymo.

Paskolų, skiriamų iš nuosavų išteklių, ir IP investicijų, kurioms nereikia IP komiteto nuomonės, atveju EIB priima sprendimą dėl pasiūlymo vadovaudamasis savo nustatyta tvarka, o IP atveju — pagal IP komiteto patvirtintas IP veiklos gaires ir investavimo strategijas.

Nepaisydamas nepalankios IP komiteto nuomonės dėl pasiūlymo suteikti palūkanų subsidiją, EIB gali skirti atitinkamą paskolą negaudamas palūkanų subsidijos teikiamos naudos. EIB reguliariai informuoja IP komitetą ir Komisiją kiekvienu atveju, kai jis nusprendžia imtis tokių veiksmų dėl paskolos.

Atsižvelgdamas į IP veiklos gairėse nustatytas sąlygas ir su sąlyga, kad pagrindinis atitinkamos paskolos arba IP investicijos tikslas liktų nepakitęs, EIB gali nuspręsti pakeisti IP paskolos arba investicijos, dėl kurios IP komitetas pareiškė palankią nuomonę pagal 3 dalį, arba paskolos, dėl kurios IP komitetas pareiškė palankią nuomonę palūkanų subsidijų atžvilgiu, sąlygas. Visų pirma EIB gali nuspręsti padidinti paskolos arba IP investicijos sumą iki 20 %.

Dėl tokio padidinimo su palūkanų subsidijomis susijusių AKR ir ES partnerystės susitarimo II priedo 2 straipsnio 7 dalyje nurodytų projektų atžvilgiu gali proporcingai išaugti palūkanų subsidijos vertė. EIB reguliariai informuoja IP komitetą ir Komisiją kiekvienu atveju, kai jis nusprendžia imtis tokių veiksmų. AKR ir ES partnerystės susitarimo II priedo 2 straipsnio 7 dalyje nurodytų projektų atveju, jeigu prašoma padidinti subsidijos vertę, IP komitetas turi pateikti savo nuomonę prieš EIB imantis atitinkamų veiksmų.

7. EIB valdo IP investicijas ir visas minėtos IP vardu laikomas lėšas, atsižvelgdama į AKR ir ES partnerystės susitarime išdėstytus tikslus. Visų pirma, laikydamasis IP veiklos gairių, jis gali dalyvauti juridinių asmenų, į kuriuos investuojamos IP lėšos, valdymo ir priežiūros organų veikloje ir siekti kompromisų dėl IP priklausančių teisių, jas įgyvendinti bei keisti.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Trečiosios šalies arba regiono dalyvavimas

Siekdama užtikrinti Sąjungos pagalbos nuoseklumą ir veiksmingumą, Komisija gali nuspręsti, kad AKR nepriklausančios besivystančios valstybės ir regioninės integracijos organizacijos, kuriose dalyvauja AKR valstybės ir kurios skatina regioninį bendradarbiavimą ir integraciją, atitinkančios reikalavimus Sąjungos pagalbai gauti pagal Sąjungos išorės veiksmų finansavimo priemones, jeigu atitinkamas projektas arba programa yra regioninio arba tarpvalstybinio pobūdžio ir atitinka AKR ir ES partnerystės susitarimo IV priedo 6 straipsnį, atitinka reikalavimus Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje nurodytoms lėšoms gauti. UŠT, atitinkančios reikalavimus Sąjungos pagalbai pagal Tarybos sprendimą 2013/755/ES gauti, ir Sąjungos atokiausi regionai taip pat gali dalyvauti regioninio bendradarbiavimo projektuose arba programose ir tokiam teritorijų arba atokiausių regionų dalyvavimui būtinas finansavimas papildomas lėšomis, nurodytomis Vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje. Turėtų būti atsižvelgiama į valstybių narių, Sąjungos atokiausių regionų, UŠT ir AKR valstybių sustiprinto bendradarbiavimo tikslus ir prireikus turėtų būti sukurti koordinavimo mechanizmai. Toks finansavimas ir tokie finansavimo būdai, nurodyti Tarybos reglamente (ES) 2015/323⁽¹⁾, gali būti nustatyti strategijos dokumentuose, daugiametėse orientacinėse programose, veiksmų programose ir priemonėse, nurodytose šio reglamento 9 straipsnyje.

18 straipsnis

Pagal EPF teikiamos paramos stebėseną, ataskaitų teikimas ir vertinimas

1. Komisija ir EIB reguliariai stebi savo finansuojamus veiksmus bei priemones ir apžvelgia pažangą, padarytą siekiant tikėtinų rezultatų. Komisija taip pat vertina sektorinės politikos ir veiksmų poveikį ir veiksmingumą, taip pat programavimo veiksmingumą, ir prireikus pasinaudoja nepriklausomais išorės vertinimais. Bus tinkamai atsižvelgiama į Tarybos pasiūlymus dėl nepriklausomų išorės vertinimų. Vertinimai turėtų būti grindžiami EBPO/DAC gerosios praktikos principais, siekiant nustatyti, ar buvo pasiekti konkretūs tikslai, atsižvelgiant į lyčių lygybės aspektą, ir parengti rekomendacijas bei pateikti įrodymų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas mokytis, kad ateityje būtų galima geriau vykdyti operacijas. Tie įvertinimai atliekami remiantis iš anksto apibrėžtais, aiškiais, skaidriais ir atitinkamais atvejais konkrečioms šalims skirtais ir išmatuojamais rodikliais.

EIB pagal procedūras, nustatytas IP veiklos gairėse, Komisijai ir valstybėms narėms reguliariai praneša apie projektų, finansuojamų iš 11-ojo EPF išteklių, kuriuos jis administruoja, įgyvendinimą.

2. Komisija atliktų vertinimų ataskaitas ir tarnybų atsakymus į pagrindines rekomendacijas EFP komitete pateikia valstybėms narėms ir EIB susipažinti. Valstybių narių prašymu visos įvertinimų ataskaitos, įskaitant rekomendacijas ir tolesnius veiksmus, gali būti svarstomi EFP komitete. Tokiais atvejais Komisija praėjus vieneriems metams EPF komitetui pateiks ataskaitą dėl sutartų tolesnių veiksmų įgyvendinimo. Į rezultatus atsižvelgiama rengiant programas ir paskirstant išteklius.

3. Komisija į Sąjungos pagal šį reglamentą suteiktos pagalbos vertinimo etapą deramai įtraukia atitinkamus suinteresuotuosius subjektus ir prireikus gali siekti atlikti bendrus vertinimus su valstybėmis narėmis, kitais paramos teikėjais ir vystymosi partneriais.

4. Komisija išnagrinėja pažangą, padarytą įgyvendinant 11-ąjį EPF, įskaitant daugiametes orientacines programas, ir nuo 2016 m. Tarybai teikia metines įgyvendinimo ataskaitas. Ataskaitoje bus pateikta pagrindinių rezultatų ir pasekmių analizė, o kai įmanoma – Sąjungos finansinės paramos poveikio analizė. Šiuo tikslu bus sukurta rezultatų sistema. Ši ataskaita taip pat siunčiama Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

⁽¹⁾ 2015 m. kovo 2 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/323 dėl finansinio reglamento taikomo 11-ajam Europos plėtros fondui (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 17).

5. Kasmet rengiamoje ataskaitoje taip pat pateikiama praėjusių metų informacija apie finansuotas priemones, stebėsenos rezultatus ir vertinimo veiklą, atitinkamų vystymosi partnerių dalyvavimą, išsipareigojimų ir mokėjimų vykdymą pagal šalis, regionus ir bendradarbiavimo sektorius. Be to, joje pateikiama iš pradžių numatytų ir pasiektų rezultatų kokybinė analizė, grindžiama, be kita ko, stebėsenos sistemų duomenimis, ir tolesni su įgyta patirtimi susiję veiksmai.

6. Kiek įmanoma, ataskaitoje naudojami konkretūs ir išmatuojami paramos poveikio siekiant AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslų rodikliai. Joje atsižvelgiama į įgytą patirtį ir veiksmus, kurių imtasi siekiant laikytis ankstesnių metų vertinimų rekomendacijų. Kai įmanoma ir tikslinga, ataskaitoje taip pat įvertinamas pagalbos veiksmingumo principų laikymasis, be kita ko, naujų finansinių priemonių atveju.

7. Sąjunga ir jos valstybės narės ne vėliau kaip iki 2018 m. pabaigos atlieka veiklos rezultatų peržiūrą, kurioje įvertina išsipareigojimų įgyvendinimą bei lėšų išmokėjimą ir suteiktos paramos rezultatus bei poveikį pagal našumo, pasekmių ir poveikio rodiklius, pagal kuriuos vertinamas išteklių naudojimo veiksmingumas ir EPF veiksmingumas. Jos taip pat išnagrinėja finansuotų priemonių įnašą siekiant AKR ir ES partnerystės susitarimo tikslų ir įgyvendinant Sąjungos prioritetus, kaip nustatyta Pokyčių darbotvarkėje. Peržiūra atliekama remiantis Komisijos pasiūlymu.

8. EIB teikia IP komitetui informaciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant IP tikslus. Pagal AKR ir ES partnerystės susitarimo II priedo 6b straipsnį, bendri IP veiklos rezultatai vertinami atliekant bendrą 11-ojo EPF laikotarpio vidurio ir pabaigos peržiūrą. Laikotarpio vidurio peržiūrą, bendradarbiaudamas su EIB, atlieka nepriklausomas išorės ekspertas; jos rezultatai pateikiami IP komitetui.

19 straipsnis

Veiksmų klimato kaitos ir biologinės įvairovės srityje išlaidos

Bendrų su veiksmiais klimato kaitos ir biologinės įvairovės srityse susijusių išlaidų metinė sąmata sudaroma remiantis priimtais orientaciniais programavimo dokumentais. Pagal EPF skiriamam finansavimui taikoma metinė stebėjimo sistema, grindžiama EBPO metodika („Rio rodikliai“) (neatmetant galimybės taikyti tikslesnes metodikas, jei tokių yra), integruota į esamą Sąjungos programų veiklos rezultatų valdymo metodiką, pagal kurią kiekybiškai įvertinamos išlaidos, susijusios su veiksmiais klimato kaitos ir biologinės įvairovės srityse įgyvendinant veiksmų programas, atskiras ir specialias priemones, nurodytas 9 straipsnyje, ir nurodyta vertinimuose bei kasmet teikiuose ataskaitose.

20 straipsnis

Europos išorės veiksmų tarnyba

Šis reglamentas taikomas atsižvelgiant į Sprendimą 2010/427/ES.

21 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. kovo 2 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

D. REIZNIECE-OZOLA